

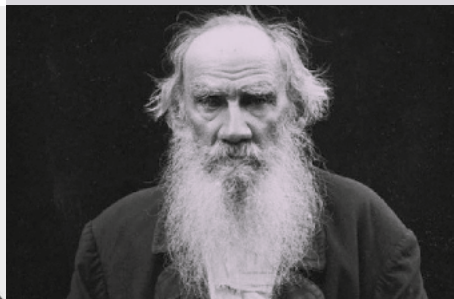
tribut Lev Tolstoi

Maria Kharshiladze Bigvava

Professora i traductora
de llengua russa

@maixa1971

Al príncep Aleksandr Andréevitx Bezborodko, canceller de l'Imperi Rus i alt funcionari de política exterior de l'època de Caterina II, se li atribueix la frase: «Ni un canó a Europa no pot disparar sense el nostre permís». Lev Tolstoi el va utilitzar de prototip per a un dels personatges cèlebres de la *Guerra i Pau* (1869), el príncep Kiril Bezúkhov. Un cop mort Kiril Bezúkhov va protagonitzar una de les escenes més famoses de la novel·la —l'escena del maletí—, en què es compagina la solemnitat de l'acte de defunció i el caos que es produeix al voltant del testament del príncep traspassat, que després d'una lluita entre els seguidors i detractors del fill il·legítim, Pierre Bezúkhov, finalment queda en les seves mans. És magnífica la descripció del xoc d'interessos de diferents famílies i

de tots els moviments i el joc brut que han de fer per sortir-se'n amb la seva. Sembla ben bé un acte d'una obra teatral ple de contingut tètric i ridícul alhora. Les intrigues familiars elevades a les esferes del poder s'hi veuen reflectides, però, per la dimensió i la transcendència, afecten pobles sencers.

—«Com de curiós es remena la baralla»—, va dir Vóland, el diable, a la novel·la *Mestre i Margarida* de Mikhaïl Bulgàkov. Dos segles després, Rússia torna a emprar tots els mitjans possibles, infringint les normes de dret internacional, traspasant totes les línies vermelles, per imposar la seva influència sobre el vell continent. No es tracta de territoris, ni de cap invasió, de fet es pretén recuperar la veu perduda des de fa dècades. L'imperi en decadència intenta aferrar-se al fantasma de l'altivesa enfonsada en el fang ucraïnès. És la continuació de la desintegració de l'URSS i per aquest motiu també és una guerra civil interna —dins de Rússia— i externa —al territori d'Ucraïna.

En aquest context bèl·lic que ha emboirat Europa és un bon moment per recórrer a la literatura sàvia russa

La guerra, que és la pitjor acció humana, evidencia totes les misèries, destrueix la vida i deixa uns éssers mutilats físicament i d'esperit

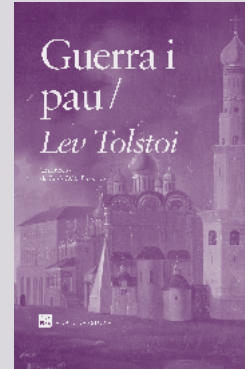
que, malgrat l'aïllament imposat des de dins i des de fora, forma part de la literatura universal, occidental i, particularment, europea.

La novel·la històrica *Guerra i Pau*, de fet, no s'havia plantejat com un relat de les guerres napoleòniques i de la resistència russa del 1812. La idea de Tolstoi era explicar la vida dels desembristes, els orígens de la revolta del 1825 que havia sorgit de la guerra contra Napoleó i l'execució i l'exili de les seves famílies. Si ens remetem a les primeres redaccions de l'obra es veu clarament com a poc a poc el tema principal es va modificant fins a convertir-se en allò que coneixem actualment com a una de les millors novel·les de la literatura universal.

La novel·la bèl·lica per excel·lència, escrita des de la perspectiva d'un imperi poderós, és alhora una obra pacifista en tota regla. La guerra, que és la pitjor acció humana, evidencia totes les misèries, destrueix la vida i deixa uns éssers mutilats físicament i d'esperit: «*Els quinze primers anys del segle XIX presenten a Europa un moviment extraordinari de milions d'homes. Tots abandonen les seves*

ocupacions habituals, es llancen d'un costat d'Europa a l'altre, saquegen, es maten, triomfen, desesperen; tota la marxa de la vida es modifica durant uns quants anys i presenta un moviment que de moment creix i després minva. Quina fou la causa d'aquest moviment o segons quines lleis es produí?, pregunta la raó humana».

Dos segles més tard ens continuem formulant la mateixa pregunta, però aquells qui han llegit *Guerra i Pau* segur que estan una mica més a prop de les respostes.

Guerra i Pau **Lev Tolstoi**

Edicions 1984

Barcelona, 2023

Fill d'una família aristòcrata, Lev Tolstoi és considerat un dels més grans escriptors de tots els temps gràcies a obres com *Guerra i Pau*, *Anna Karenina* o *Els Cosacs*.

La seva literatura traspua els ideals que defensava, des del pacifisme fins a les seves creences religioses que el feien abraçar, també, l'anarquisme. ■